

11 נובמבר 2018
ג'/כסלו/תשע"ט
חוזר מס' 16/2018

לכבוד
יו"ר איגודים מקצועיים/יו"ר מרחבים
מזכירי חטיבות
מזכירי איגודים מקצועיים
ראשי וועדים
מחזיקי התיקים ומנהלי המחלקות

שלום רב,

הנדון: הסכמות בעניין הגברת הבטיחות בענף הבנייה

1. בהמשך לסכסוך הכללי שהכריזה ההסתדרות בנושא הבטיחות בעבודה, הריני לעדכנכם כי ביום ג', ה-6.11.18, הושגו הסכמות עם שר האוצר, שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ושר הבינוי והשיכון (להלן – "השרים") בנוגע לשורה ארוכה של צעדים לטובת שיפור הבטיחות בענף הבנייה.
2. עיקרי ההסכמות כוללים הגדלה משמעותית של תקני המפקחים במינהל הבטיחות בעבודה, הפיכת התקן האירופאי לפיגומים לתקן מחייב, תיקון חקיקה שיאפשר לרשם הקבלנים לשלול רישיונות עקב הפרות בטיחות, הכנסת מפרט בטיחות למכרזי הבינוי של החשב הכללי וצעדים נוספים לשיפור הבטיחות.
3. מצ"ב מכתב החתום ע"י השרים, לצד סיכום תקציבי בין ראש זרוע העבודה לבין נציג אגף התקציבים במשרד האוצר. במסמכים אלו מפורטים עיקרי ההסכמות.

~~לכבוד רב,~~

אבי ניסנקורן
יו"ר ההסתדרות

העתק:

מר אבי יחזקאל, יו"ר אגף ארגון במרחבים
עו"ד קובי טריפטו, מנכ"ל ההסתדרות
מר אלי בן גרא, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי
עו"ד אמיר ירון, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי ויו"ר חדר מצב
מר רפי מסט, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי
עו"ד מיה פרי-אלתרמן, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי
עו"ד חנה שניצר, היועצת המשפטית לאג"מ
מר שי בירן, מנכ"ל אגף כלכלה
עו"ד עינב קאבלה, רמ"ט יו"ר ההסתדרות ומנכ"ל האג"מ
מר יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ
מר מיכאל כוכבי, מ"מ יו"ר ההסתדרות ומחזיק תיק הבטיחות

כ"ח חשוון התשע"ט

6 בנובמבר 2018

לכבוד:

מר אבי ניסנקורן,

יו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה

הנדון: צעדים להגברת הבטיחות בעבודה בענף הבנייה

בהמשך לדיונים האינטנסיביים שהתקיימו בנושא בנדון, בהשתתפות נציגי המשרדים הרלוונטיים והסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן – ההסתדרות), להלן יפורטו צעדים שבכוונתנו לקדם, כל אחד מהמשרדים בהתאם לנושאים שבתחום סמכותו, במטרה להביא לצמצום משמעותי בהיקף התאונות והפרות הבטיחות כאתרי בנייה כדלקמן:

1. משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים (להלן – משרד העבודה)

א. פיגומים

משרד העבודה יפעל להפיכת התקן האירופאי למחייב לגבי קבלנים באתרי בנייה, תוך קביעת לוח מחייב להטמעה:

(א) לגבי פיגומי זקפים שגובהם מעל 6 מטר, תחול חובה לשימוש בפיגומים על פי התקן האירופאי תוך 6 חודשים. בנוסף, ככל שמדובר בפיגום שגובהו מעל 20 מטרים, הקמת מערכת הפיגום תצריך תכנון של מתכנן.

(ב) לגבי פיגומי זקפים שגובהם מתחת ל-6 מטר, תחול חובה לשימוש בפיגומים על פי התקן האירופאי תוך 18 חודשים.

ב. רשתות מגן לעבודה בגובה

יוקם צוות מקצועי בהובלת מנהל הבטיחות במשרד העבודה, ובהשתתפות נציגי משרד הבינוי והשיכון וההסתדרות הכללית, אשר יגיש לשר העבודה המלצות תוך שלושה חודשים, להטמעת החובה להתקין רשתות מגן מתאימות באתרי בנייה לפי ההמלצות שיגבש הצוות.

ג. הגברת מודעות ציבורית –

(1) בכפוף להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, יועלה קמפיין ממוקד להעלאת מודעות ציבורית בנושא חשיבות כללי הבטיחות, בהתאם לעקרונות הבאים:

(א) הקמפיין ימומן במשותף על ידי משרד העבודה (במסגרת תקציבו) וההסתדרות (במתכונת מאטצ'ינג), כך שהמשרד יקצה מימון שווה לסך המימון שיוקצה על ידי ההסתדרות, כך שיוקצה תקציב כולל של 2 מיליוני ש"ח. התקציב ינוהל על ידי משרד העבודה.

(ב) יינתן דגש מיוחד על כללי עבודה בגובה, ועל שימוש ברמתות וציוד מגן אחר.

(2) משרד העבודה יקים "קו חם" טלפוני ואינטרנטי, במנהל הבטיחות, לדיווחים על הפרות של כללי בטיחות בעבודה באתרי בנייה. הנ"ל יבוצע עד חודש יוני 2019.

ד. עגורנים

• עגורנאים –

(1) משרד העבודה יפעל לקידום הצעת חוק ממשלתית להעסקת מנופאים על ידי חברות ייעודיות (Sole-Purpose Companies). מצ"ב נוסח הצעת החוק.

(2) מאבק ברישיונות מזויפים – באחריות משרד העבודה:

■ מתן אפשרות למנהלי עבודה להיכנס למאגר ממוחשב הכולל תמונות פנים, כמטרה לזהות עגורנאי צריח מוסמכים, לצורך מניעת זיופים. יושלם עד סוף הרבעון ראשון של 2019.

■ לעניין עגורנאים שאינם בעלי רישיון נהיגה תקף יודפסו רישיונות קשים לזיוף. יושלם עד סוף הרבעון ראשון של 2019.

■ מנהלי העבודה באתרי הבנייה יבדקו באופן שוטף האם העגורנאי הינו בעל רישיון תקף, לרבות באמצעות בדיקה באתר האינטרנט (שיהיה מותאם לכניסה מטלפון נייד).

• עגורני צריח –

(1) משרד העבודה יפעל להסדרת האחריות הסטטוטורית של כלל היבטי תחזוקת המנוף, תקינות המנוף, תחזוקתו השוטפת, לרבות חובת טיפול תקופתי, והעמדתו באתר באופן בטיחותי.

(2) משרד העבודה יפעל, בתוך שלושה חודשים, לקביעת קריטריונים חדשים שיבטיחו הרחבת מספר בודקי המנופים המוסמכים בישראל, באופן שייתן מענה הולם להגברת הבטיחות בתחום המנופים.

• אתתים: משרד העבודה יגביר את הפיקוח להבטחת היות האתתים באתרי הבנייה מוסמכים כדין.

ה. השתלמות בטיחות בסיסית –

מנהל הבטיחות במשרד העבודה יגבש ויאכוף החלת חובת השתלמות בטיחות בסיסית, לכל עובד באתרי הבנייה, תוך קביעת גופים המורשים לבצע את ההשתלמות. ביצוע ההשתלמות יהא באחריות ומימון המעסיקים.

ו. עוזרי בטיחות –

משרד העבודה יקדם את הצעת חוק ארגון הפיקוח על העבודה (תיקון מספר 11 – הוראת שעה)(עוזר בטיחות), התשע"ט- 2018 (כ/809), להכנסת עוזרי בטיחות לאתרי הבנייה, הקובעת שבכל אתר בנייה העומד בקריטריון של "בנייה רווייה"¹ או אתר שמתבצעות בו עבודות בנייה הנדסית ונקבע כי הוא אתר בנייה, ימנה מבצע הבנייה עוזר בטיחות, שיסייע למנהל העבודה באתר הבנייה בענייני בטיחות.

¹ "בנייה רווייה" כהגדרתה בסעיף בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965.

ז. ממוני בטיחות –

מבצע בנייה הרשום כקבלן בסיווג ג5 יהיה חייב במינוי ממונה בטיחות במשרה מלאה, אלא אם הוכיח למפקח העבודה הראשי כי היקפי הבנייה שלו נמוכים.

ח. אחריות מזמין העבודה –

שר העבודה יקדם תיקון של תקנות הבטיחות בבניה לשינוי המצב הקיים כיום שבו מנהל העבודה הוא האחראי הבלעדי לבעיות בטיחות באתר בנייה, באמצעות קביעת מדרג אחריות, הכולל, בין היתר, את מזמין עבודת הבנייה.

ט. משרד העבודה יקיים מבצע אכיפה מוגברת להבטחת הקפדה על תקרת שעות העבודה המותרות לפי דין באתרי הבנייה, לרבות של עגורנאים, כדי לצמצם מקרים של תאונות המתרחשות עקב עייפות עובדים באתר.

2. משרד הבינוי והשיכון

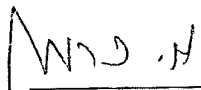
רשם הקבלנים – משרד הבינוי והשיכון יפעל לקדם תיקון לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט – 1969, באופן שרשם הקבלנים יהיה מוסמך לפסול, שלא לחדש, להתלות ולהפעיל את סמכויותיו הנוספות שבחוק, על בסיס ליקויי בטיחות, בהתאם להמלצת מנהל הבטיחות במשרד העבודה, וכן סמכות התליית רישיון מיידית בנסיבות חמורות, והכל במטרה כי החקיקה תושלם עד לתום המושב הנוכחי של כנסת ישראל.

3. משרד האוצר

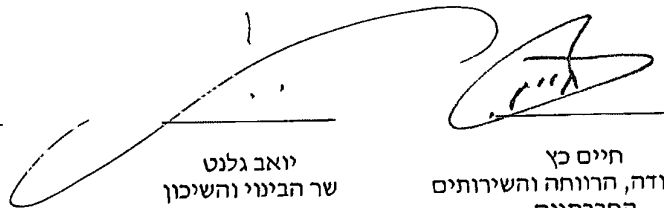
החשב הכללי במשרד האוצר הודיע לשר האוצר כי בכוונתו לפרסם, במהלך 30 הימים הקרובים, הוראת תכ"מ שתחייב הכללת מפרט בטיחות במכרזי בינוי וחשתית של הממשלה, כפי שיעודכן מעת לעת, ואשר יכלול בין היתר חובת התקנת רשתות מגן לעבודה בגובה.

כמו כן, החשב הכללי הודיע לשר האוצר כי בכוונתו לגבש ולהפעיל, במהלך 30 הימים הקרובים, בהיוועצות עם מנהל הבטיחות במשרד העבודה, תנאים להכרה כקבלן מוכר לעבודות בנייה עבור הממשלה, על בסיס הפרות בטיחות קודמות של הקבלן.

בכבוד רב,

משה כחלון
שר האוצר

יואב גלנט
שר הבינוי והשיכון

חיים כץ
שר העבודה, הרווחה והשירותים
החברתיים

הצעת חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם (תיקון – הסדרת מתן שירותי כוח אדם של מפעילי עגורן), התשע"ז–2018

הוספת סעיף 10ג .1 בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו–1996¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 10ב יבוא:

10 (א) לא יעסוק אדם כקבלן כוח אדם הנותן שירותי אדם של מפעילי עגורן. ג. כוח אדם של עובדים שהם עגורנאים, אלא אם כן הוא בעל היתר מיוחד לכך מאת שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ועל פי תנאי ההיתר האמור.

(ב) שירותי כוח אדם של עובדים שהם עגורנאים יינתנו רק באמצעות הצבת עגורנאי מוסמך.

(ג) היתר לפי סעיף קטן (א) יינתן רק לתאגיד שמטרתו ועיסוקו היחידים הם מתן שירותי כוח אדם של עובדים שהם עגורנאים.

(ד) הענקת היתר לפי סעיף זה למתן שירותי כוח אדם של עובדים שהם עגורנאים וכן חידושו של היתר כאמור מותנים בתשלום אגרה שנתית, בסכום שיקבע השר באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת.

(ה) השר רשאי לסרב מתן ההיתר, לרבות חידושו, להתנות את מתן ההיתר בתנאים נוספים או לקבוע תנאים כאמור בהיתר בהתחשב בין היתר בצורך בקיום חובותיו של קבלן כוח האדם כלפי עובדיו, לרבות קיום הוראות בטיחות.

(ו) בפרק זה, "קבלן כוח אדם הנותן שירותי כוח אדם של עובדים שהם עגורנאים" – לרבות קבלן שירות המספק שירותי עגורנאים ללא אספקת העגורן.

¹o"ח התשנ"ו, עמ' 201.

(ז) בסעיף זה, "עגורן", "עגורנאי מוסמך" –
כהגדרתם בתקנות הבטיחות בעבודה (עגורנאים,
מפעילי מכונות הרמה אחרות ואתתים), התשנ"ג–
1992.²

7 בנובמבר 2018
כ"ט חשוון תשע"ט

סיכום תקציבי

משרד האוצר ומשרד העבודה והרווחה והשירותים החברתיים (להלן – משרד העבודה) יקדמו הצעת החלטה לאישור הממשלה להקצאת 60 תקנים תוספתיים שיוקצו למינהל הבטיחות (לרבות לייעוץ משפטי לתחום) באופן הבא: 25 תקנים בשנת 2018, ו-35 תקנים בינואר 2019. יובהר, כי בהתאם לסעיף 40 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, התקנים יובאו כנגד הפחתה מקבילה במשרדי הממשלה.

עם אישור התקנים, משרד האוצר יקצה תקציב שכר, רכבים צמודים ודיוור ממשלתי, כמקובל במינהל הבטיחות.

משרד העבודה מבהיר כי הקצאת התקנים נדרשת לצורך מימוש הצעדים להגברת הבטיחות בעבודה בענף הבנייה שבכוונת משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים לקדם, כמפורט במכתב השרים מיום 6 בנובמבר 2018.

בנובמבר 2019 או במהלך שנת 2020, לפי בקשת משרד העבודה והרווחה, יתקיים דיון בין משרד האוצר ומשרד העבודה במסגרתו ייבחן הצורך בהקצאת 17 תקנים תוספתיים נוספים במהלך 2020.

מרדכי אלישע

משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים

אורי שינין
משרד האוצר

העתק:

מר שאול מרידור, הממונה על התקציבים במשרד האוצר
גב' שירה גרינברג, סגנית הממונה על התקציבים באוצר